

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/19/2018
Identifikačné číslo spisu: 8111230332
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8111230332.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: HND Software s.r.o., so sídlom Soľnobanská 7, 080 05 Prešov, IČO: 45 940 681, zastúpeného Michalko Legal Counsel & Co. s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Michalská 276/16, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 367 943, proti žalovanému: Medzinárodná obchodná komora (ICC) Chambre de Commerce Internationale, so sídlom 38 Cours Albert 1er, 750 08 Paríž, Francúzska republika, identifikačné číslo SIRET: 78435733700012, zastúpeného Allen & Overy Bratislava, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Eurovea Central 1, Pribinova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 35 857 897, o zaplatenie 1 595 772 471,22 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Cb/117/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 31. októbra 2017, č. k. 4Cob/68/2016-1376, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov z 30. júna 2016, č. k. 18Cb/117/2011-1326 (ďalej len „súd prvej inštancie“) vo výroku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 329 762,03 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne rozhodol, pokiaľ priznal náhradu trov konania žalovanému proti žalobcovi. Odvolací súd skonštatoval, že žalobca v rozhodovanej veci inicioval nielen konanie pred súdom prvej inštancie, ale aj dovolacie konanie, pričom ani v jednom z nich nebol úspešný. Zastavenie konania procesne zaviniť žalobca, preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému. V rozhodovanej veci pritom nebol podľa názoru odvolacieho súdu ani dôvod na postup podľa § 150 O. s. p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, resp. § 256 ods. 1 C. s. p. účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu, keďže nezistil žiadne zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa.

1.2. V rozhodovanej veci súd prvej inštancie priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 329 762,03 eur, v ktorej si žalovaný náhradu trov konania uplatnil a ktorou bol súd viazaný napriek skutočnosti, že pri aplikácii ustanovení § 10 ods. 2 a nasl. Výhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb by mali trovy právneho zastúpenia predstavovať vyššiu sumu. Z tohto dôvodu nie je potrebné podrobnejšie preskúmať túto časť odvolaním napadnutého uznesenia a vykonávať ďalšie matematické prepočty. Námietky žalobcu by podľa odvolacieho súdu neboli spôsobilé privodiť iný záver o výške priznaných trov.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dňa 16. februára 2018 dovolanie, ktorým žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby zmenil rozhodnutia súdov nižšej inštancie tak, že stranám sporu neprizná nárok na náhradu trov konania.

2.1. Dovolateľ namietal, že odvolací súd nesprávne vyriešil otázku, či v prípade, ak súd rozhoduje o právomoci vec prejednať a rozhodnúť, ide o sporové konanie, v ktorom sa otázka náhrady trov konania spravuje zásadou úspechu, resp. zásadou zodpovednosti za výsledok. Žalobca uviedol, že v prípade posudzovania otázky, či je daná právomoc súdov Slovenskej republiky, nejde o sporové konanie a súd nemal konať so žalovaným. Do vyriešenia otázky právomoci nebolo potrebné konať so žalovaným a preto trovy konania, ktoré vznikli žalovanému, nemožno považovať za odôvodnené a účelne vynaložené výdavky. Posúdenie otázky právomoci v danom prípade nezáviselo od vyjadrení žalovaného, resp. tieto jej posúdenie nemohli ovplyvniť, preto žiadnej zo strán nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania.

2.2. Podľa žalobcu odvolací súd nesprávne vyriešil aj otázku zodpovednosti žalobcu za zastavenie konania z dôvodu nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky, ak dospel k záveru, že žalobca zavinil zastavenie konania. Vzhľadom k tomu, že bolo konanie zastavené, malo byť o trovách konania rozhodnuté tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2.3. Dovolateľ namietal aj nesprávne vyriešenie možnosti aplikácie ustanovenia § 150 O. s. p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, resp. § 256 ods. 1 C. s. p. účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu. Ak súdy vyriešili po 5 rokoch konania otázku právomoci tak, že nie je daná právomoc súdov Slovenskej republiky, a to až na základe početných podaní sporových strán, mala byť táto skutočnosť zohľadnená aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania a pričítať ju ako dôvod hodný osobitného zreteľa.

3. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu z 12. marca 2018 navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako zjavne neprípustné odmietol alternatívne, aby dovolanie ako nedôvodné zamietol.

3.1. Žalovaný uviedol, že dovolanie nie je prípustné podľa § 420 C. s. p., keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Dovolanie nie je taktiež prípustné podľa § 421 C. s. p., pričom žalovaný poukázal na ods. 2 uvedeného zákonného ustanovenia, ktoré vylučuje dovolanie v prípadoch uznesení podľa § 357 písm. a/ až n/ C. s. p.. Medzi tieto uznesenia patrí aj uznesenie o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ C. s. p.).

3.2. Žalovaný zároveň poukázal na to, že aj keby bolo dovolanie prípustné (čo popiera), bolo by nedôvodné, keďže podanie žaloby na súd, ktorý nemá právomoc vo veci konať, je príkladom situácie, kedy žalobca zavinil zastavenie konania. Počas celého konania je žalobca nepretržite zastúpený advokátom, ktorý by prinajmenšom mal a mohol vedieť, že iniciuje zjavne neprípustné konanie. Preto trovy, ktoré v súvislosti s konaním vznikli, zavinil žalobca. Bolo by nespravodlivé, aby žalovaný po zastavení konania, ktoré neinicioval a o ktorom od počiatku tvrdil, že malo byť zastavené, čelil ďalším neprípustným opravným prostriedkom proti právoplatne priznanému nároku na náhradu trov konania.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Vychádzajúc z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobca nesúhlasí s právnym posúdením veci odvolacím súdom v dovolaní napadnutom uznesení, čiže ide o dovolanie podané podľa § 421 C. s. p..

6. V zmysle ustanovenia § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.. Otázka posúdenia či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

7. V rozhodovanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania.

8. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania poukazuje na základné úlohy najvyššieho súdu v zmysle účinnej právnej úpravy, ktorými sú

I. náprava najzávažnejších procesných pochybení v prípade rozhodnutí vo veci samej alebo rozhodnutí, ktorými sa konanie končí, a

II. riešenie otázok zásadného právneho významu. Z týchto úloh zverených dovolaciemu súdu zákonom jednoznačne vyplýva, že medzi úlohy dovolacieho súdu nepatrí rozhodovanie o trovách konania, keďže trovy konania predstavujú vo vzťahu k predmetu konania len vedľajšiu problematiku.

8.1. Pokiaľ ide o otázku (ne)prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o trovách konania podaného za účinnosti novej právnej úpravy (t. j. od 1. júla 2016), najvyšší súd už v uznesení zo 14. júna 2017, sp. zn. 3CdoGp/2/016 poukázal na ustanovenia § 419 až § 421 C. s. p., ktoré nepripúšťajú dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania (vid' bod 14.2 predmetného uznesenia).

8.2. Záver o neprípustnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania podľa Civilného sporového poriadku (§ 419, § 420 a § 421 C. s. p.) vyplýva aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (vid' napr. I. ÚS 204/2017, I. ÚS 334/2017, I. ÚS 456/2017, I. ÚS 573/2017, II. ÚS 420/2017).

8.3. Osobitne dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 421 ods. 2 C. s. p., v zmysle ktorého nie je dovolanie prípustné proti uzneseniam uvedeným v ustanovení § 357 písm. a/ až n/ C. s. p., vrátane uznesenia o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ C. s. p.).

9. Dovolací súd uvádza, že závery uvedené vyššie (vid' bod 8) platia aj v rozhodovanej veci, kedy bolo uznesenie o trovách konania vydané súdom prvej inštancie ešte za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy (podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku), a teda súd prvej inštancie rozhodol jedným uznesením o nároku na náhradu trov konania a zároveň aj o výške náhrady trov konania - pričom právna úprava účinná od 1. júla 2016 nepripúšťa proti uzneseniu o výške náhrady trov konania ani odvolanie.

9.1. Úloha zjednocovať judikatúru v zmysle prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. je viazaná na kritérium zásadnej právnej významnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Uvedené kritérium sa týka meritórnych rozhodnutí (rozsudkov) a z nemeritórnych iba tých, ktorými súd rozhoduje o zásadných otázkach týkajúcich sa rozhodovanej veci (napr. konania, v ktorých súd rozhoduje vo veci samej uznesením). Za takéto rozhodnutia nemožno považovať procesné rozhodnutia, ktoré sú zákonom vylúčené z dovolacieho prieskumu, resp. rozhodnutia, proti ktorým nie je v zmysle právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 prípustné ani odvolanie (vid' ustanovenie § 355 ods. 2 C. s. p.). Vylúčenie prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. proti uzneseniam uvedeným v ustanovení § 357 písm. a/ až n/ C. s. p. vychádza z účelu týchto rozhodnutí. Uznesenia vymedzené v ustanovení § 357 písm. a/ až n/ C. s. p. predstavujú procesné rozhodnutia odvolacieho súdu, t. j. také, ktoré súd vydá bez toho, aby vec vecne prejednal a preto ich prieskum dovolacím súdom z hľadiska (ne)správneho právneho posúdenia je logicky vylúčený. Už z definície týchto uznesení je zrejmé, že vzhľadom na okruh otázok, ktoré riešia, je súčasne potrebné, aby o riadnom opravnom prostriedku, odvolaní proti nim, odvolací súd rozhodol v primeranej, pri niektorých prípadoch i zákonom určenej lehote, keď by ani prieskum dovolacím súdom nemal žiadne opodstatnenie (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 27. júna 2017, sp. zn. 3Obdo/12/2017, body 14 a 15).

9.2. Neexistencia všeobecného záujmu na rozhodovaní dovolacieho súdu o právnych otázkach vyvstávajúcich z procesných rozhodnutí bez presahu do merita veci (t. j. vrátane rozhodnutí o trovách konania - pozn. dovolacieho súdu), ktorá je zrejماً ako z predchádzajúcej, tak i súčasnej právnej úpravy,

neumožňuje dovolaciemu súdu realizovať dovolací prieskum (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 25. júla 2017, sp. zn. 4Obdo/18/2017, bod 32).

10. Vzhľadom na vyššie uvedené (body 8 a 9 vyššie), dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcu smerujúce proti uzneseniu o trovách konania je v zmysle ustanovenia § 419 a nasl. C. s. p. neprípustné. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.